

פתח דבר

התורה והשבח לאל, שהחיינו וקיימנו והגיענו לזמן הזה, לעמוד בשעריו של הכרך השישי של כתב העת "מסורה ליוסף", העוסק במורשתו של מו"ר הרב יוסף קאפח זצ"ל. תרומתו המכרעת של רבנו לחקר תורתו של ראשונים בכלל ושל יהדות תימן בפרט לא תסולא בפז. אנו, תלמידיו וההוגים בכתביו, מבקשים להמשיך את מורשתו ולהציעה לשוחרי הדעת והתבונה.

הקובץ הנוכחי, ככל קודמיו, רצוף מאמרי דעת וחכמה המקיפים קשת רחבה של עניינים, הגות ומחשבה, הלכה ומנהג, ועוסק אף בתחומים העולים על סדר היום הציבורי במדינת ישראל.

כתב העת חרט על דגלו את הפצת משנתו ומורשתו של מו"ר הגר"י קאפח, שהתאפיינה בהיקף האפיקים ותחומי הדעת גם בתכנים שלא עלו בקנה אחד עם יסודי תפיסתו.¹ יכולתו להקיף מגוון כה רב של תחומי דעת היא תולדת מזיגה בין דברי הרמב"ם בהקדמתו למסכת אבות, המכונה "שמונה פרקים". הכלל "קבל האמת ממי שאמרו" נמסר לנו בתחילת הקדמתו של הרמב"ם, ולצדו הכלל "והאמת יורה דרכו", הבא שם בסוף הפרק הרביעי.

מערכת "מסורה ליוסף" אימצה לעצמה קו הנחיה זה הלכה למעשה ולא לתפארת המליצה בלבד. הקוראים ייווכחו בקלות על עניין זה בעת הקריאה במאמרים הכלולים בכרך הזה. בזה בא לידי ביטוי גם ייחודו של כתב העת שלפנינו, שאינו מתמקד בתחום צר של תחום אחד, הלכה או מנהג, פילוסופיה או מחקר, אלא בתחומים רבים: הגותם של הרמב"ם ושאר הראשונים, ענייני הלכה ומחשבת ישראל, מחקר היסטורי וזיקה לחקר מנהגים מקוריים העומדים בקנה אחד עם ההלכה התלמודית.

אנו מקווים שמגמה זו תתקבל ברצון ובברכה בקרב הקוראים, חדשים גם ישנים. אנו מקדמים בזאת בברכה את הכותבים החדשים ונשמח על הרחבת מעגל הקוראים, ונקדם בברכה מיוחדת תגובות של הקוראים הן על העניינים הנידונים במאמרים הן בהערות העשויות לסייע לנו לשפר את הגיליונות הבאים, כשם שעשינו עתה עם שינוי ניקוד שמו של כתב העת על פי מסורת הקריאה המקובלת.

שלמי תודה

חובה נעימה היא לי להודות לכל המסייעים בהוצאתו של כרך זה. אלמלא סיועם, היה קשה עד מאוד להמשיך במסורת הוצאתו לאור של כתב עת זה.

בראשונה אודה לכה"ר רצון ערוסי יצ"ו, רבה של העיר קריית-אוננו וחבר מועצת הרבנות הראשית לישראל, שמכוח השורשים העמוקים שהשריש בנו בדמותן של שתי העמותות, "הליכות עם ישראל" ו"מכון מש"ה", אנו משתדלים להמשיך ולטפח את ענפי לימוד התורה לשמה, הפצת משנת הרמב"ם ומשנת הר"י קאפח ושמירה על מסורת אבות.

יבורכו חברי הנהלת מכון מש"ה: יוסי סרי, משה ירימי, יונתן סודמי, דניאל בשארי ויחיאל שרעבי – ה' ישמרם ויחיים, להמשיך ולעשות את מלאכתם נאמנה למען המטרה הנעלה של הפצת כתבי הרמב"ם והר"י קאפח.

אזכיר לטובה ולברכה את ידידי מר שלום אשואל יצ"ו, שבמשך שנים רבות נתן את כל כולו למען מכון מש"ה, ואף עתה אנו שמחים להיעזר בניסיונו העשיר ובעצותיו המחכימות. וכן את המזכירה הנאמנה, הגב' ורד בדיחי, המסייעת לנו בתבונה בכל עת ובכל שעה.

יבורך מפי עליון שליח מצווה, מר מאיר חמדי יצ"ו, שבכל עת מתנדב למשימה החשובה של הפצת התורה. ימלא ה' כל משאלות לבו לטובה.

תודה מיוחדת לחבר המערכת, ידידי הרב צפניה ערוסי יצ"ו, שהדריך אותי בתבונה ובחן בכל הורתו של הספר, קרא את המאמרים והעיר הערות מועילות.

אני חב תודה מרובה לד"ר יחיאל קארה יצ"ו, שעשה ימים כלילות, ערך את לשון המאמרים בזמן קצר ביותר, וטרח בלא לאות ובמסירות רבה כדי שיצא הקובץ הזה כשהוא מתוקן. אני מחזיק טובה גם למר ישראל והב יצ"ו, שערך את הלשון בכמה מן המאמרים. כן יבוא על הברכה אחי הצעיר אריאל, ישמרהו הצור ברוך הוא, שסייע בהקלדת חומרים חשובים.

ידידים רבים סייעו בעצות טובות ועזרו לי לקדם את הוצאת הקובץ: הרב אהרן קאפח, ד"ר אורי מלמד, הרב אלון מגורי, פרופ' זהר עמר, הרב ד"ר חננאל סרי, ד"ר ירון סרי, מר אדיר דחות הלוי ואחרון שבהם חביבי, מר אלי נגר – יבורכו כולם ממעון הברכות.

תודה מיוחדת למר יוסף דחות-הלוי, יו"ר עמותת "אפיקים" על עידודו וסיועו בהוצאת כרך זה.

הערכה עמוקה יש בי לידיד נפשי, אבי חמדי יצ"ו, שתרומתו ומחויבותו להפצת משנת הרמב"ם ומשנת הר"י קאפח הן מן המפורסמות. אני שמח על האפשרות שניתנה לי לעבוד עמו על מפעלים רבים, ויהי רצון שימלא המקום ברוך הוא כל משאלות לבו לטובה.

ברכה מעומק הלב לכל התורמים הנכבדים ששמותיהם באים בסוף הספר על תרומתם להוצאת הספר, בחינת "אם אין קמח אין תורה" (משנה אבות ג, כ).

"ואת עלית על פלגה" (משלי לא, כט), רעייתי יעל מב"ת, המעודדת אותי להשלים כל דבר שבקדושה ומסירה מכשולים רבים העלולים למנוע ממני מלהתרכז בעריכת הספר. יברך ה' אותך ואת בתנו טליה, ונזכה להיות אנו וצאצאינו עובדי ה' לשמה.

לסיום, אברך את הוריי היקרים שחינכוני על אדני התורה, אבי מורי משה ואמי אביגיל הי"ו, ואת חמי וחמותי דן ורעייתו ויולט, הי"ו על מעשי החסד הרבים שלהם.

יוסף ב"ר משה פרחי הלוי

ערב פסח תשס"ט